

Робота містить теоретичний та практичний матеріал з етнографії рідного краю, який можна використовувати на уроках народознавства, трудового навчання, історії, географії та на гуртках. Заслуговують на увагу особливості поєднання практичного та теоретичного навчання та виховання на матеріалах народного побуту, звичаїв і традицій, обрядів, оскільки навчально-виховні завдання вирішуються у процесі практичної роботи. основна мета – дослідити «код вишивки» с. Вороне.

Дана робота розрахована на шанувальників народної вишивки та на початківців, які роблять перші кроки у цьому напрямку.

Дана виконана робота
відкриває широкий простір
для естетичного розвитку,
навчання і виховання на
матеріалах народного
побуту, звичаїв, традицій,
обрядів

Мета роботи – залучити учнів до активної праці, прищепити любов до народної культури, збагатити духовний світ дітей; навчити їх розуміти прекрасне, цінувати його, створювати самим.

Формувати навички художньо-творчої діяльності, розуміння зв'язку художньо-образного вирішення твору з ідеєю та задумом.

Розвивати нестандартне, композиційне, асоціативне мислення, почуття форми, матеріалу, кольору.

Виховувати бережливе ставлення до предметів і засобів праці, культури. Побуту та пробуджувати інтерес до історії рідного краю.

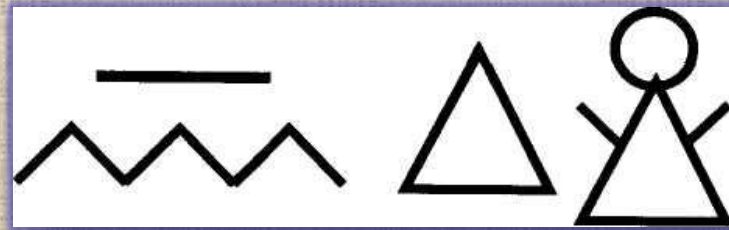
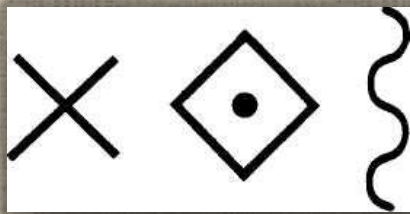
Виникла вишивка з любові до рідного краю, усього навколишнього світу, із потреби не тільки бачити красу, а й творити її власними руками

Мабуть, всі знають про українську вишивку і хоча б трішечки вміють вишивати. Але чи знають люди, якою чудодійною обереговою силою наділені вишивки, чи вміють зрозуміти цей неоціненний дар?

Якщо уважно подивитися на чудові замислювані узорі народних вишивок, то можна побачити гармонійно поєднані між собою трикутники, ромби, круги, прямі чи ломані лінії. Елементи узорів ми сприймаємо як звичайні геометричні чи інші форми. Але для наших давніх предків елементи вишивки були символічним зображенням сонця, землі, води, птахів, людей тощо. На вишивці не було жодного зайвого елемента.

Геометричні мотиви – найстаріші в українській народній вишивці. Це ромби, трикутники, круги, прямі і ломані лінії. Рослинні мотиви з'явилися пізніше у вишивках. Найхарактернішими серед них є виноград, калина, барвінок, хміль та ін.

Серед зооморфних мотивів зустрічається зображення зайця, коня, риби, півня, голуба, зозулі, метелика, павука тощо. Особливим, дуже цікавим і древнім символом є «дерево життя». Воно символізує людський рід, усе живе на землі. У вишивках рушників зображення дерева замінює фігуру жінки - матері-берегині людського роду. Тулуб фігури зображений у вигляді стовбура дерева, підняті до неба руки зображують гілки, голова - у вигляді круга чи трикутника, над яким змикаються квіти. Усі квіти на дереві позначають членів роду - батьків та їх дітей. Птахи, розміщені поряд парами, символізують радість родинного щастя.

Узори на рушниках – то давні забуті символи

Берегиня – це важливий символ, що зустрічається в багатьох орнаментах вишивки. Її створив народ загадковою, багатоликою та могутньою квіткою, що символізує материнську силу жінки.

Дуб - це священне дерево, втілення Світового дерева-прадуба, що росте в раю чи поєднує світи.

Калина, як і дуб, є втіленням сили і краси, але сили незвичайної, а краси безсмертної.

Троянда – улюблена квітка українців, її дбайливо вирощували під вікнами домівок і вишивали на сорочках та рушниках, адже ця квітка нагадує Сонце.

Магія, звісно, не в руках вишивальниці, не в муліне, не в голці з ниткою. Вона в силі думок. Концентруючись на образі, який вишиваєте, думаючи про свою мрію, яка вимальовується за допомогою нитки з голкою, ви налаштовуєтеся на здійснення бажаного.

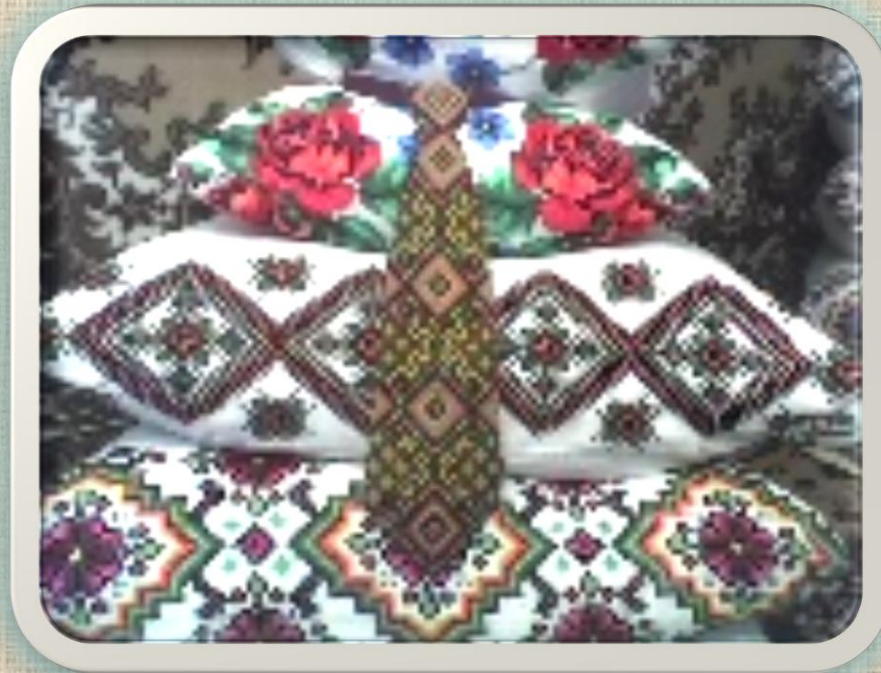
Хрестик, яким ми вишиваємо, сам по собі є магічним. Він символізує поєднання духовності людини і Космосу. А коли на-класти на прямий рівнобічний хрест — навскісний, то одержимо наш прадавній захисний символ -восьмикутник, який деякі колядники носили під час Різдвяних свят. Ці восьмикутники у різних варіантах вишиті на багатьох рушниках.

Квадрат, ромб є символом чотирьох пір року, чотирьох стихій, чотирьох сторін світу.

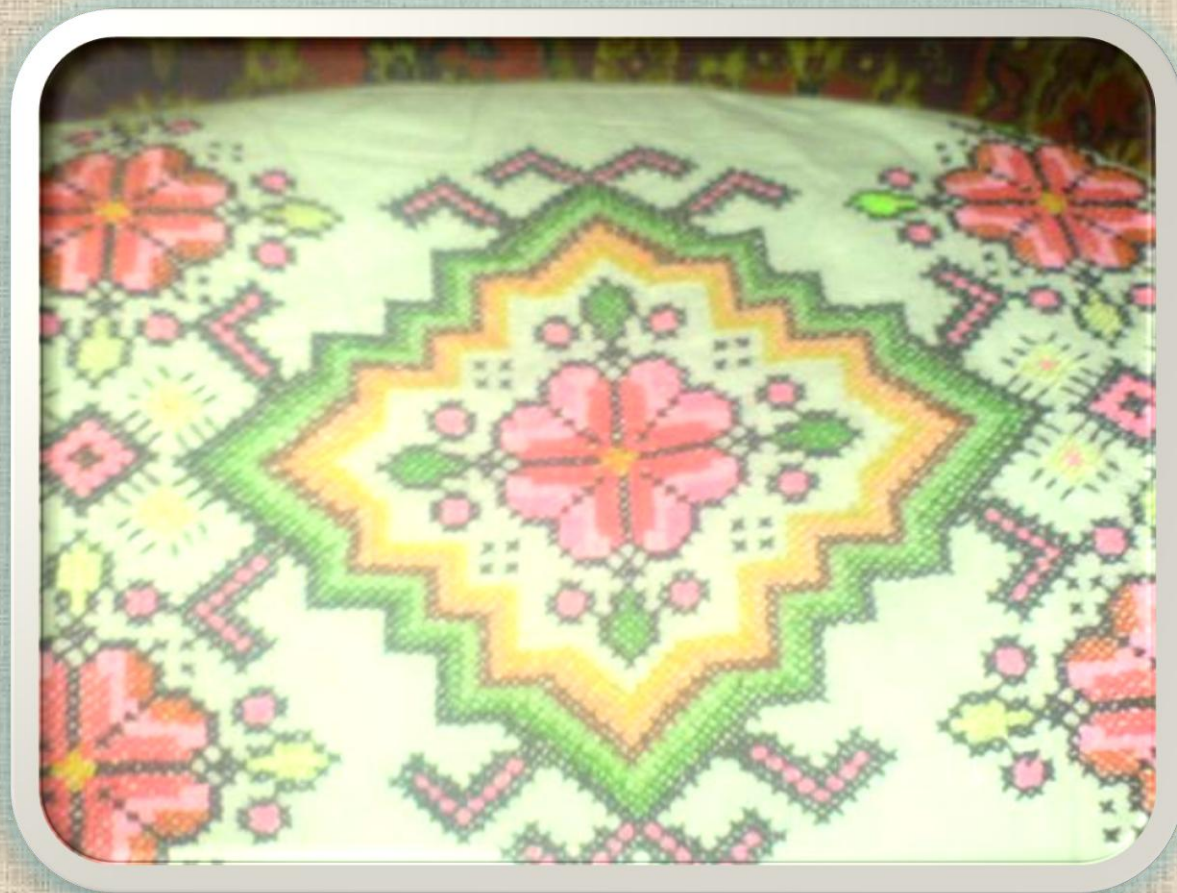

Трикутнички, та ще вишиті один в одному, являють собою триєдність, трисуття у багатьох значеннях: космічному — Земля, Людина, Космос; земному — вода, земля, повітря; часовому — Минуле, Теперішнє, Майбутнє; родинному — батько, мати, дитя; духовному — Бог Отець, Бог Син, Бог Дух Святий.

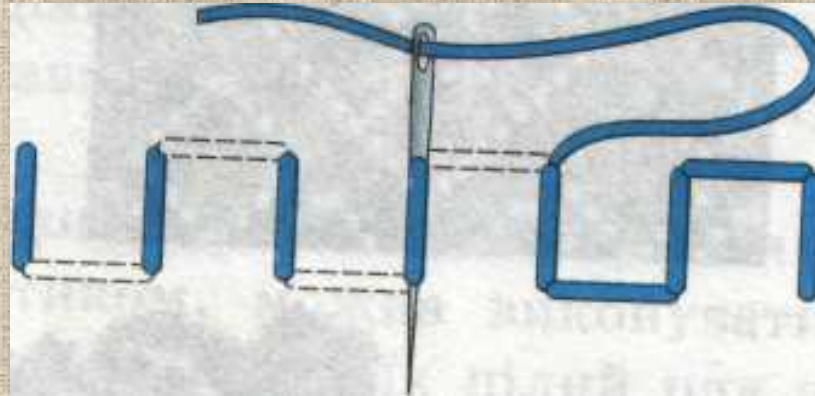
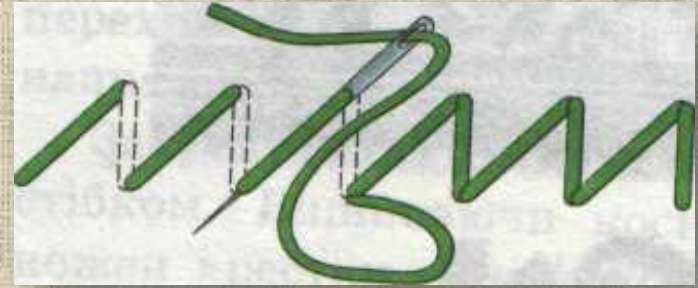
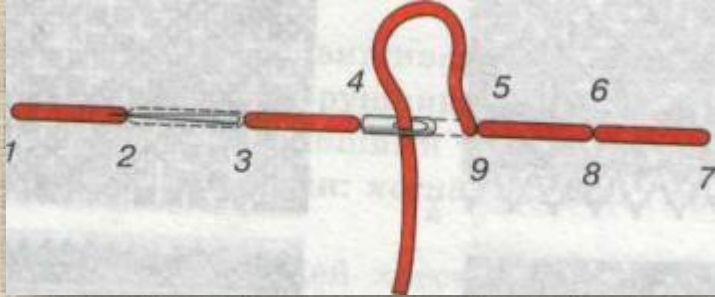
Землю і Небо вишивали прямими лініями. Між ними пролягав основний узор. Хвилькою вишивають воду — як символ чистоти, очищення.

Ламана лінія символізувала покров, покровительство вищих сил над людиною.

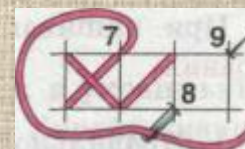
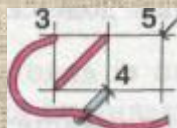
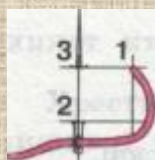
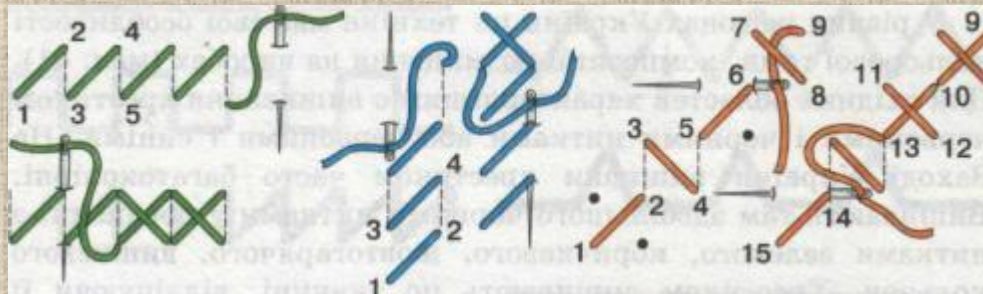

Захищає від усякого зла мак. Тож і вишивала його жінка на рушниках, сорочках. Ніжна макова квітка є і символом роду. Молода дівчина гарна, як маків цвіт. Коли стає жінкою, то плекає діточок, як маківка свої зернятка.

Вишивання штапівкою

Варіанти виконання шва „косий хрестик“:

**Найдавніші роботи вишивалися узорами-символами,
кожен з яких щось означав:**

Ромб - поле;

Крапка - засіяне зерно;

Ламана лінія - вода;

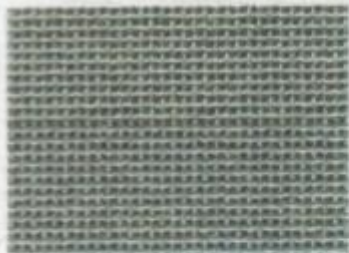
Просто лінія - земля;

Квітки з'єднанні - зірки;

Дерево з гілками - символ родючості;

***Голубки на рушнику - то символ любові, їх вишивали на
весільних рушниках;***

***Ламана лінія - означала ще безкінечність життя і
людського роду.***

Спеціальна вишивальна тканина

Льняна тканина

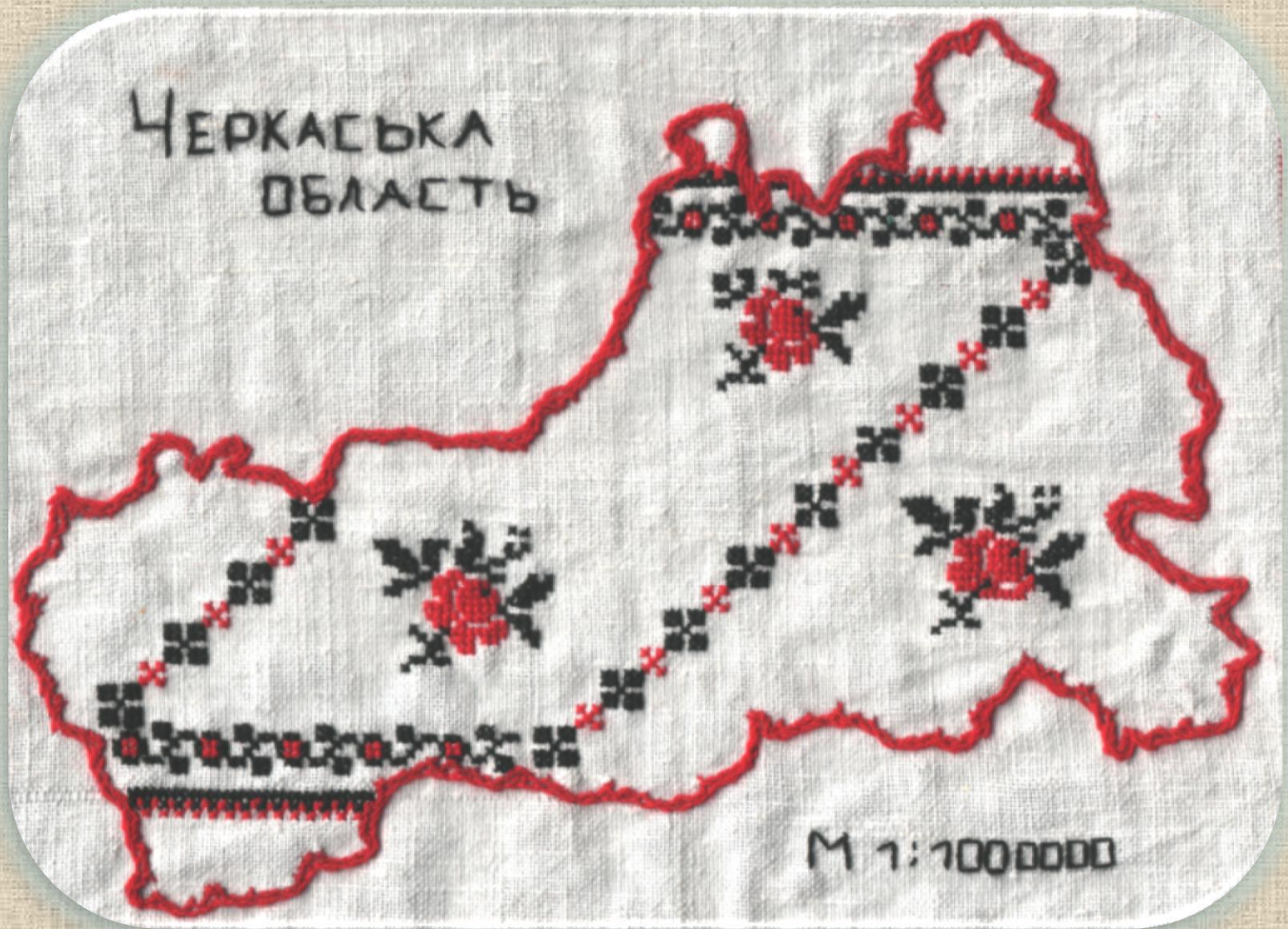
Льон з лавсаном

Домоткане полотно

Тканина з розрідженою структурою

Карта Черкаської області

В даній вишивці використано декілька технік вишивання, а саме – типові техніки „набирування“, «занизування», „хрестик“ та характерна двоколірна червоно-чорна вишивка. У ній відображено вишукані рослинно-геометризовані орнаментальні мотиви з квітками, листям, бутонами (в мініатюрі).

Контраст червоного й чорного - ознака фізичної краси. У червоно-чорній (на білому тлі) вишивці відтворено світовідчуття й світосприймання народу, що виявляються у символізації контрастів природи, особистого та соціального життя людини. За народним повір'ям, червона барва означає кохання й милосердя.

**Пишні троянди рясно розквітли на цій вишивці...
Мотив троянди вважається не дуже давнім. Це
улюблена квітка українців, її дбайливо плекали під
вікнами хати, адже квітка нагадує Сонце.**

**Ружа (так раніше називали троянду), мабуть
уособлює, прихід Сонця — Ра. Узори з трояндами
укладалися за законами рослинного орнаменту, що
означали безперервний сонячний рух з вічним
оновлення.**

У вишивкових мотивах вороненців відображались такі особливості : властиві пишні вишукані рослинно - геометризовані орнаментальні мотиви з квітками, листям, бутонами. Вироби, в основному, оздоблюють гладдю, занизуванням, набируванням та хрестиком. Основні кольори вишивок — білий, коралово-червоний, відтінений чорним.

Можна сказати, що нинішня вороненська вишиванка — це суміш типових технік різних куточків України. Вона характеризує єдину Україну — непоборну, не повторну, унітарну країну Європи.

*Ратаї майбутні й ковалі,
Сталевари, космонавти, зодчі...*

*Поклоніться матері-землі,
Де сліди ще не забулись отчі.
Вам належить пронести в віках*

*Пісню і надію материнську,
Вишиту на білих рушниках
Долю нашу рідну українську!*